

Artikkel-
forfatteren med
sin nyanskaffede
voodoo-t-skjorte
og panama-
hatt.

Tore Lomsdalen bor i Italia og driver sin astrologivirksomhet derfra. For tiden holder han på med en mastergrad i kulturell astronomi og astrologi ved The University of Wales i Storbritannia. Han var foredragsholder på verdens største astrologikonferanse, UAC 2012, i New Orleans i mai. Tore skriver horoskopspaltene for Medium.

Her ser
du hvor New
Orleans ligger
i USA.

Gamle
og nye New
Orleans i
harmoni.

New Orleans er kanskje den mest særegne og fasinende byen i USA. Når man er i det franske kvartalet, får man inntrykk av å være i et helt annet land enn USA. Byen har en multikulturell mosaikkhistorie fra Europa, Karibia, Afrika og mange andre steder, og denne historien setter fortsatt sitt preg på mat, musikk, natteliv og byens spesielle atmosfære, som også er innpodet av en strøm av turister.

New Orleans er USAs mest kjente spøkelsesby:

Her lever fortsatt voodooen og mystikken

:: Tekst og foto: Tore Lomsdalen

Som en havneby ved utløpet til den mektige Mississippi-elven, som renner tvers gjennom hele USA, utmerket byen seg tidlig som strategisk viktig i USAs historie. La Nouvelle-Orléans, som den opprinnelige het, ble grunnlagt 7. mai 1718 av det

franske Mississippikompaniet, og fikk sitt navn etter den daværende franske hertugen av Orléans. Fra å være franskeid gikk byen over til å bli spansk i 1763. Mens den amerikanske revolusjonen herjet som verst, ble New Orleans igjen fransk, men i 1803

solgte Napoleon byen til amerikanerne. I 1812 forsøkte også britene å erobre byen uten hell. Deretter vokste den raskt med en strøm av amerikanske, franske, tyske, irske og kreolske innvandrere.

I tillegg hadde New Orleans en enorm

Aktiv gate i det franske kvartalet.

tilførsel av afrikanske slaver som ble brukt i de mange sukker- og bomullsplantasjene i området. Under den amerikanske borgerkrigen (1861–1865) ble byen erobret av de føderale styrkene, og etter hvert ble også slavearbeid forbudt ved lov av president Lincoln. New Orleans har omtrent like mange innbyggere som Oslo, og staten Louisiana er på nivå med Norges befolkningsantall.

Et levende diskotek

Første gang jeg var i New Orleans, eller NOLA som amerikanerne kaller byen, var på 1970-tallet. Det var den gang jeg var ung, frimodig og haiket USA på kryss og tvers. Denne gangen, derimot, reiste jeg dit for å holde en presentasjon om astrologi og kosmologi på verdens største astrologikongress, UAC 2012, med 1500 deltagere og nærmere 200 foredragsholdere fra hele verden.

Bourbon Street Cafe med sine fantastiske østers og annet hyggelig tilbehør. Her blir alt tilberedt foran dine øyne.

Stor fest med hygge og musikk i gatene.

At byen med alle sine spirituelle, alternative og okkulte severdigheter ga så mye mer enn bare en reise i astrologiens navn og gagn, overrasket meg etter mitt nesten 40 år lange fravær. Noen byer i Amerika kan være sterile, kvadratiske og superorganiserte, men dette opplever du ikke i det franske kvartalet i New Orleans. Spesielt når mørket faller på, blir den sentrale gaten Bourbon Street nærmest et levende diskotek med et mylder av mennesker fra aller verdenshjørner.

Kreolmusikk, jazz og rock strømmet mot deg nesten hvor enn du går. Mangt et ekteskap blir også feiret på gaten, akkompagnert av dixieland-musikk

i svingende rytmer. Men du kan også velge å gå på de mer autentiske jazz-kafeene som det også finnes mange av.

De fleste restauranter på et visst nivå har også levende lokal musikk. Glem heller ikke å spise noen av de utmerkede lokale fiskerettene, blant annet *rockfish* eller steinfisk, som blir laget som en blanding av det franske og kreolske kjøkkenet. Liker du østers, bør du besøke The Bourbon Street Oyster Bar, hvor jeg tror jeg trygt kan si at jeg har fått noen av de beste østersene jeg har smakt. De er forskjellige fra, men absolutt på høyde med de franske fra Bretagne. En god tørr hvitvin fra California er heller ikke å forakte.

Etter oljekatastrofen som ødela mesteparten av sjømatindustrien i 2010, har man med amerikansk effektivitet sørget for at industrien er blitt helt gjenopprettet. NOLA kan egentlig by på det meste av mat, drikke, underholdning og severdigheter, og prisnivået er heller ikke skremmende. Har du litt ekstra tid, ta deg også en tur med de luftdrevne båtene og opplev gigantiske krokodiller på nært hold.

Opprinnelsen til voodoo

New Orleans har ikke bare en sterk multi-etnisk kulinarisk side, men er kanskje først og fremst kjent som Amerikas spøkelsesby nummer 1. Her finner man en slags blandingsvoodoo som reflekterer byens noe spesielle flerkulturelle historie.

Voodooismen går mer enn 200 år tilbake i tid, fra den gang slaveskipene fra Vest-Afrika ankom New Orleans og brakte med seg flere tusen år gammel etnisk kult(ur), magi, religion og spiritualitet.

Ordet *voodoo* betyr «spirit» eller «myste-

Voodoo og den sterke påvirkningen finner man overalt.

rium», men har også sine avarter innen hvit og svart magi og heksekunst. Noen påstår den er knyttet til kultritualer og overtro, eller en egenartet kreolreligion. Det er et mangfold av kulturelle og spirituelle trossamfunn som er sterkt preget av gamle voodoo-religioner fra Afrika, vodou-religionen fra Haiti, alternativ medisin og healing fra de innfødte indianerne i Amerika, og magiske folkelige ritualer fra Europa samt liturgi fra katolisismen.

Én gud

Voodoo-tilbederne tror at det eksisterer kun én gud, men *under* Gud finnes det et panteon av sterke ånder eller guddommer. Disse kan best sammenlignes med katolske helgener eller engler i Vestens religioner.

I motsetning til helgener og engler skal Loa-gudene, som egentlig stammer fra haitisk vodou, ikke bare tilbes, men også betjenes. Voodoo-åndene tar hånd om livets dagligdagse gjøremål innenfor områder som familie, kjærlighet, penger, lykke og hevn. Begrepene hevn og vendetta har blitt sterkt tilknyttet voodoo-ritualer.

Voodoo er kulturell arv, filosofi, kunst, dans, medisin, musikk, rettferdighet, kraftutøvelse, eventyrtellinger og ritualer. Den er både god og dårlig på samme tid, den både leger og ødelegger, og er ikke lett verken å forstå eller utøve – i sin kjerneutforming representerer den livets mange fasetter. Den er åpen for alle, men inneholder mystikk og har mange hemmeligheter for den uinnvidde.

Den katolske kirke har etter sigende både forbannet og til tider akseptert voodooismen som en form for religion. Det hersker også en døds kult i New Orleans som henger sammen med at man ikke kan gravlegge de døde der. På grunn av at 70 prosent av byen ligger under havoverflaten, kommer likene alltid opp igjen uansett hvor dypt de blir gravlagt. Derfor finner man også de helt særegne og gigantiske gravene og gravstedene.

Advarer tvilende

Hvor sterkt voodooismen står i dag, er vanskelig å si. Selv om mange forkaster den som overtro og hedensk kult, sies det at det fortsatt er mange innbyggere i New Orleans som oppriktig tror på dens uforklarlige kraft. De advarer tvilende til ikke å ta for lett på dette, ellers kan de komme til å måtte bøte for det.

Seremonier holdes fortsatt i byen, og butikker selger pulver, olje, lys og voodoo-dukker. Den magiske, stimulerende og halusinerende blandingen av forskjellige urter som ble lagt i gris-gris-posen, som egentlig er en talisman, er fortsatt i bruk. Det påstås at selv om voodooismen er ganske så kommersialisert i sin utøvelse, opprettholder den fortsatt sin magiske kraft, kanskje mest gjennom å skaffe kontroll og makt over andre personer. En mer moderne åndelig variant ser også ut til å finnes, nemlig en bevisst åndelig og alternativ selvutviklingsprosess gjennom voodooens guddommelige panteon og ånde verden.

Turistattraksjon

I dag er vel egentlig voodooismen i New Orleans mest en stor turistattraksjon hvor det historiske voodoo-museet kan være verdt et besøk. Det samme kan også The Pharmacy Museum, det farmasøytiske museet, hvor man finner legemidler fra det alternative så vel som moderne tidsepoker.

Foruten suvenirbutikker som selger alt mulig, kan man blant annet kjøpe daglige fotturer med guide for å besøke alle severdighetene i det franske kvartalet eller

Et besøk på det historiske farmasøytiske museet kan også være interessant med tanke på alternativ medisin.

De særegne gravstedene hvor folk egentlig ble gravlagt over jorden i store sarkofager avhengig av hvor rike de var.

de berømte og særegne kirkegårdene. Det tilbys også mange forskjellige guidede voodoo-, spøkelses- og magiturer etter mørkets frembrudd. Selv kjøpte jeg en slik totimers spaseretur en kveld for ca. 20 dollar for forhåpentlig å få se et av de mange spøkelsene og gjengangerne i byen. Selve turen var kjempeinteressant, og vi fikk mye informasjon om det franske kvartalet, hus og steder hvor mange av de kjente voodoo-utøverne har bodd og oppholdt seg.

På mitt spørsmål om guiden noen gang

Vil du vite om fremtiden, kan du bare ta deg en tur til Jackson-plassen med sine mange spåkoner og spåmenn.

hadde sett et spøkelse, svarte han: «*Nei, men man finner hva man søker etter*», hvilket han muligens hadde rett i. Det fine med det franske kvartalet er at alt er innen gåavstand. Et moderne bybilde av voodoo og spådomskunst finner man på Jackson-plassen hvor det sitter utallige tarotkortleggere og klarsynte på rad og rekke, som alle kan spå deg i det meste du vil vite.

Jackson-plassen med den berømte amerikanske generalen.

Marie Laveau

Selve ikonet for New Orleans' voodoo, er den både elskede og hatete Marie Laveau (1794–1881) (bilde 12) og hennes datter med samme navn. På 1830-tallet ble Marie

Marie Laveaus gravsted er hyppig besøkt av både tilbedere og turister. De tre korsene man ser, er laget av hennes tilhengere for å ære hennes ettermæle. Foto: Jane Burton.

Den mektige voodoo-dronningen Marie Laveau sammenlignet seg med selveste paven. Foto: Wikipedia

Laveau New Orleans' første kommersielle voodoo-dronning og erklærte seg selv som paven av voodoo. Hennes far var en hvit plantasjeier og hennes mor en friggitt kreolsk kvinne. Det sies at hun hver dag gikk til katolsk messe, noe som gjorde det mulig for henne å holde sine voodoo-seanser rett bak St. Louis-katedralen.

Innenfor hennes magiske karriere er det lite som kan bli overprøvd. Hun hadde et stort nettverk og kjente «alle» i det franske kvartalet. De fleste av hennes klienter var hvite, og hun lyttet nøye til sladder og vås. Det sies at mange av hennes spådommer var direkte hentet fra informasjon hun fikk fra sin store bekjentskapskrets. Når det

tid ble også brukt som sykehus, skjedde ble visstnok en masse uhyggeligheter. Huset ble i sin tid gitt til Napoleon mens han var landsforvist, men han kom aldri dit selv. Stedet har også huset blant andre ordføreren av New Orleans fra 1812–1815. I dag er bygget mest kjent for sin bar og restaurant med samme navn, hvor man kan drikke og spise lokale spesialiteter til toner fra klassisk musikk. Et interessant sted og verdt et besøk. Bygningen er totalfredet.

Er du interessert i å spise sammen med spøkelser, bør du bestille spesialbordet på restauranten Muriel's. Her blir det hver kveld dekket et eget bord på samme måte som Pierre Antoine hadde det for 200 år siden. Antoine begikk selvmord etter å ha tapt en stor sum penger i et pokerspill, men det er mange som hevder de fortsatt ser ham her. Inngangspartiet ved siden av restauranten skal visstnok også ofte være besøkt av spøkelser. Noen påstår at det er nettopp her man ser flest gjenferd i hele New Orleans.

Det kjente Napoleon-huset bærer preg av at det i dag er fredet, selv om det har forgått mye der. I dag er det en kjent og flott kafé og restaurant.

*Det berømte
bordet i restau-
ranten Muriel's hvor
du kan spise middag
med et spøkelse – om du
har nerver til det.
Foto: Jane Burton.*

*Er dette et
moderne spø-
kelse i korridoren
hvor det er kjent
at det skal være
gjenferd?*

*Her er
de idylliske
bakgårdene hvor
gjenferdene visst-
nok skal holde
til.*

Når man snakker om grusomme og forfulgte hus, er det vanskelig å komme forbi det fryktede huset til Madame LaLaurie. Hun hadde en høy stjerne blant den sosiale eliten i New Orleans, og hadde mange slaver som tjenere i sitt hushold, noe som var helt vanlig på 1800-tallet. Ved en brann i huset i 1834 ble det oppdaget at slaver var fastbundet med lenker og remmer og hadde blitt torturert på det verste over lengre perioder. En stor folkemengde angrep huset hennes, stjal det de kunne, og jaget henne vekk fra byen, hvorpå hun antagelig flyktet til Paris og døde der. Andre hevder hun er begravd på kirkegården i New Orleans.

Redslene og grusomheten har etter sigende blitt værende som en gjenganger i huset. Det sies at man kan høre både rop og skrik inne fra bygningen uten at det er noen som bor der for tiden. I 2007 kjøpte skuespilleren Nicolas Cage stedet, og i dag eies det av en finansinstitusjon.

Det snakkes også om at det skal finnes såkalte vampyrhus i området rundt New Orleans. Dette har blitt popularisert av forfatteren Anne Rice, som beskriver hvordan elegante herremenn vandrer gjennom New Orleans' gater etter mørkets frambrudd på jakt etter å forføre, bite og drepe vakre kvinner.

Magi og ritualer

Kanskje det mest kjente magiske ritualer er knyttet opp til voodoo-dukkene, som kan være en av årsakene til den negative oppfatningen av voodoo. Noe av opprinnelsen til dette var at slaverne brukte forskjellige voodoo-ritualer, som for eksempel å stikke pinner gjennom dukker for å forsøke å utøve en form for kontroll over sine eiere.

Denne destruktive eller sorte magien ved å bruke pinner og dukker for å skade eller drepe andre mennesker fantes i mange middelalderkulturer i Europa og kanskje enda lenger tilbake i Afrika og på Haiti. Moderne utøvere av voodoo forsøker heller å bringe inn en positiv fokus på dukkene ved å bruke dem til healing, å finne ekte kjærlighet, spirituell veiledning og hjelp i meditasjon. I Norge kan man også kjøpe lignende dukker som man legger under hovedputen mens man sover. Det sies at de vil absorbere vonde drømmer og bekymringer som frembringer en bedre nattesøvn.

Å legge forskjellige gjenstander inn i soveputer var en svært utbredt voodoo-magi

*Slik
fremstår i dag
den elegante
inngangs-
døren.*

*Madame
LaLauries
fasjonable hus hvor
det ble begått noen
forferdelige gru-
sombeter.*

i New Orleans. Hensikten var nok en gang ondsinnet gjennom å frembringe sykdom eller død for den som brukte puten. Puter laget av fjær fra spesielle fugler skulle være spesielt egnet for denne typen heksekunst. Å rive ut fjær fra en levende hane skal etter sigende ha en svært sterk effekt for å skade en person man hater. Men andre gjenstander, som ben, hår, tråder eller kombinasjoner av dette, hadde også store virkninger.

Det sies også at det å putte kornfrø i puten til et barn ville medføre at det sluttet å vokse, og at det å legge en klut i puten til et voksent menneske førte til at vedkommende døde. Du skal aldri sende et barn gjennom et vindu. Da slutter det å vokse. Det samme skjer om du trækker over det. For å heve denne trolldommen må man gå over barnet en gang til.

Etter at man har gredd håret, skal man alltid brenne restene av håret. Gjør man ikke det, kan fuglene flette håret inn i reiret sitt, noe som vil gi evig hodepine. Man skal heller aldri forlate et hus gjennom en annen dør enn den man kom inn gjennom. Det bringer ulykke til stedet. Du skal heller ikke fortelle om en dårlig drøm eller et mareritt før frokost. Da kan det bli virkelighet.

Men det finnes også andre og mindre skjebnesvangre magier. Når man går og

snur den høyre foten fort, betyr det ulykke, men gjør man det samme med den venstre, bringer det lykke og hell. I tillegg er det en vi kjenner godt fra vårt eget land, at om en stjerne faller, skal du være rask og ønske deg tre ting før den forsvinner.

Så når det kommer til magi og spådomskunst, er kanskje ikke verden så stor likevel.

God tur til New Orleans, og kos deg sammen med spøkelsene!

**Kirken
har en sterk
posisjon i NOLA
– amerikanernes
navn på New
Orleans.**

Reisetips

New Orleans, og spesielt det franske kvartalet og voodooismen, er helt klart en kjempestor turistattraksjon, kanskje mest for amerikanerne og sydeuropeere, og noe mindre for oss nordboere. Flyreisen til New Orleans fra Norge har stort sett normalpriser. Om man ønsker å ta seg en tur til New Orleans, bør man legge dette sammen med en rundreise i den sydøstlige delen av USA. Ta da gjerne fly til Orlando i Florida. Da finner du også gode tilbud på flyreisen videre. Lei gjerne en bil og kjør de ca. 80 milene det er til New Orleans langs kysten av den fantastiske Mexicogulfen. Dette er en utrolig vakker rundreise i seg selv.

På den offisielle nettsiden **www.neworleansonline.com** kan du finne en kalender med mange forskjellige aktiviteter som forgår hele året. Den lignende siden **neworleanswebsites.com** kan også være verdt å kikke på. Selv bodde jeg på The New Orleans Marriott Hotell i Canal Street, som ligger sentralt. Her kan man få et dobbeltrom for i overkant av 100 dollar natten, litt sesongavhengig. Ellers finnes det et hav av andre overnattingsmuligheter i alle prisklasser, men jeg vil anbefale å finne et hotell enten i eller i nærheten av det franske kvartalet. Da er du rett i smørøyet for dine magiske opplevelser og attraksjoner. ■